

Föderström Be

SUOMEN TEOLLISUUSLEHDEN

Kotitaiide



III * Heinäkuu * 1902

OSASTO (A) HUONESISUSTUSTA JA TAIDE-TEOLLISUUTTA VARTEN

SITÄ KUUS-
TA KÄÄ-
MÄNEN * *
JONKA JAA-
RELLAHSAN-
TO. * * *

TOIMITUKSEEN osaa ottavat: ~ ~ ~
Vainö ja Yrjö Blomstedt · Verner v. Es-
sen · Birger Federley · K. Kallio · Armas
Lindgren · Usko Nyström · Vilho Penttilä ·
Eliel Saarinen · Anna Sablsten · Magnus
Schjerfbeck · Lars Sonck · Victor Sucks-
dorff · Louis Sparre · Helena Wilenius ym.

TOIMITUSPAIKKA: ~ ~ ~ ~ ~
Wladimirinkatu 1. * Huki 10-2. * Puhelin 644.

POSTIOSOITE: Suomen Teollisuuslehden Kotitaiide.

TIHUSKUNTA: 8 mk Hgissä, 8 mk 50 p. ristsiteessä.
B-osastoa voi tilata myös erikseen 5 mk. Hgissä
ja 3 mk. 50 p. ristsiteessä. Kotitaiide ilmestyy
herran kuussa vuoroin A-, vuoroin B-osastona.

I V-KERTÄ.
(A) III.



Tämän numeron fokoili ja toimitti Vilho Penttilä.

MERKKIMIEHIÄ KOTITAITEEN ALALLA.

I.

Henry van de Velde.



Henry van de Velde. Kirjoitus-
tuoli.

Ihmislouontoon on Luoja istuttanut sellaisen merkkillisen tyytymättömyyden kipinän, joka kaikissa oloissa kytien pakoittaa kantajansa alati kaipuumaan ja haluamaan jotakin uutta ja parempaa ja siihen myöskin pyrkimään. Kun vallitsevat muodot käyvät liian vanhoiksi ja kyllästyttäviksi, tapahtuu muutos maku- ja kauneuskäsitteissä. Ja näiden uusien käsitteiden luojina ja ilmaisijoina on silloin ne ihmiset, joilla tuo tyytymättömyyden kipinä on liekehtivimmin leimuava, ja joilla samalla on kykyä antaa muotoja koko aikakautensa uuden kaipuulle.

Aina on ollut ja tulee edelleen olemaan tyylien vaihteessa uuden tunnusmerkkinä se, että se on individuaalista, persoonallista eikä mitään yleistä. Yleiseksi tulee tyyli vasta silloin, kun suuret mestarit ovat menneet ja pienet henget heitä jäljittelevät ja mukailevat.

Ei ole mikään uusi ilmiö taiteen, tarkoitamme etupäässä rakennustaiteen historiassa tämäkään maun käänne, missä nyt elämme, kaikkein vähimmin sen kautta, että kukin pyrkii luomaan aivan omaa ja individuaalista. Ei ollut renessanssi-alkaessaan yleinen ja määrätty, ei, vaan se oli Bramanten tyyliä, Peruzzion tyyliä, Rafaelin, Michelangelon ja muiden tämän ajan suurmestarien tyyliä. Ja samoin oli laita muidenkin tyylien syntyessä. Ei

niitä luomalla luotu, vaan jotakin uutta, entisestä poikkeavaa ensin ja vasta sittenkun jäljittelevät ovat mestarien luomista valinneet ikäänkuin kaavan, minkä mukaan he tekevät, voidaan yleistyylistä puhua.

Koska uudistajat tekevät uudistustyötään tyydyttääksensä koko aikakautensa kaipuuta, ovat he tämän tarkkoja kuvastajia. Yksi meidän aikakautemme suuria uudistajia kotoisen taiteen, huonekalutekniikan alalla on belgialainen Henry van de Velde, josta muuan kirjoittaja on lausunut: „Usein, että jos jostakin merkillisestä sattumasta kaikki häviäisi mitä tänäpäivänä Euroopan maailmankäsitys on ilmoille luonut, ja jällelle jäisi vain van de Velden työt, niin meidän jälkiläisillämme olisi kumminkin tarpeeksi aineksia, mistä he voisivat saada jotenkin tarkkan kuvan 1900-vuoden ihmisistä“.

Tärkeä piirre meidän aikakaudellamme on logiikka. Sitä me saamme kiittää suuremmoisista tieteellisistä ja teknillisistä tuloksistamme. Logiikka se on van de Veldenkin luomisen lähtökohta ja korkein periaate. „Ih-

mishengen on mitä tarkimmin seurattava ja selitettävä luonnon lakeja“, siinä hänen „parollinsa“. „Kaikkien kutomus- ja koristustöitteni luonne“, niin hän itse kerran kirjoitti, „lähtee yhdestä ainoasta lähteestä: järjestyksestä, olemuksen ja muodon järkipärsyydestä“.

Jo ennen taide-teollisuuden alalle antautumista häntä taidemaalarina, vapaan taiteen palvelijana ollessaan, erittäin viehätti järkipärsäisyys ja innolla hän liittyi „neo-impressionisteihin“ eli „pointillisteihin“, jotka „tieteellisesti“ ko-



Henry van de Velde. Lukuhuone Bruno ja Paul Cassiererin
taidesalongissa Berliinissä.

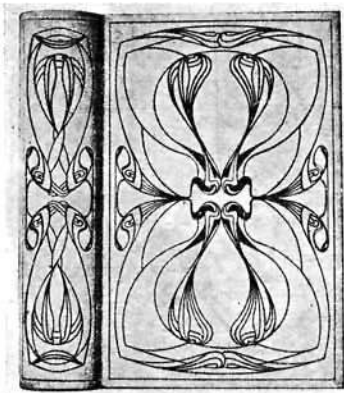
kivat analyseerata väri-ilmioita sekä psyko-logisesti tutkia viivojen vaikutuksia ihmis-hermostoon.

On sentään selvää, että tämä järkeysperiaate, minkä van de Velde niin ylpeästi on esittänyt, on itsepetosta. Sillä jos järki yksinään olisi kaiken hänen ajattelemisensa ja työskentelemisensä perustana, niin hänen luomisintonsa ei olisi häntä vienyt taiteeseen, vaan johonkin insinööritaitoon. Mutta juuri se, että hänessä on *muutakin* kuin järkipäisyyttä, teki hänestä taideteollisuuden reformaattorin. Tosin hän ei jäänyt maalariksi, mutta hänestä ei muuttuessa tullut insinööriäkään, vaan arkkitehti, joka hupinsa löysi voidessaan yhdistää taiteellisuuden järkevään käytännöllisyyteen.

Hän on ensimmäinen sisustus-arkkitehti, joka on ymmärtänyt antaa arvon konstruktiviselle omalle esteettiselle sulolle. Tosin englantilaiset myöskin jo olivat sen huomanneet ja sitä hyväkseen käyttäneet, mutta he eivät olleet konsekventteja siinä. He eivät olleet radikaalisuuteen taipuisia; päinvastoin he luulivat taideteollisuus uudistuksen täytyvän tahtua traditiooneihin perustuen. Liikkeen johtomiehet Englannissa, William Morris ja Walter Crane, turvautuivat gotiikkiin ja täten he ovat vielä välittävällä kannalla vanhan tyylin ja jyrkän „modernin“ välillä.

Van de Velde seuraa varmoja periaatteita. Yksi niitä on, että on saatava täydellinen sopusointu, harmonisuus sisäiseen koristeluun. Ei ainoastaan yksityinen huonekalu, vaan koristettava huone, asumus, vieläpä koko rakennus on saatava yhtenäiseksi taide-työksi. Jokainen yksityinen osa on tärkeä jäsen organismissa. *Yhden* ja saman hengen tulee kaikessa vallita.

Huonekalu se on sisäkoristelussa kaiken keskuksena, keskipisteenä, ja tälle antaakin van de Velde suurimman arvon. Mutta sen on vastattava tarkoitustaan, sen on oltava



Henry van de Velde. Kirjankansien luonnos.

kaikissa osissaan hyödyllinen kappale. Praktillinen käyttökelpoisuus on tämän belgialaisen huonekalutaiteen lähtökohta. Ensimmäiseksi hän itseltänsä kysyy, alkaessaan jotakin kappaletta sommitella, miten on mahdollista laatia se niin, että se täyttäisi tarkoituksensa mahdollisimman täydellisesti? Kun hän sen on keksinyt, ei hän enää tunne muita määreitä. Hän koettaa nyt tehdä luomisensa perusrakenteet niin selviksi, että jokaisen täytyy ne huomata. Tuolin tulee olla täysin mukava, sen korkeuden ja leveyden, selkänojan pienen kaareutumisen, istuimen käsinojain on sopeuduttava tilaajan tarpeen mukaan. Pöydän tulee olla sellainen, ettei siihen polveansa verille kolauta. Vaatepidin on niin laadittava, että se voi itseksensä kantaa sille tulevan kuormituksen tarvitsematta sitä salaha'oilla seinään kiinnittää. Suurella kirjoituspöydällä on tarkoituksena olla sellainen, että sen ääressä istuvalla on kaikki tarvittavat kappaleet niin lähellä, että hän ne vaivatta saa käsiinsä: siksi antaa van de Velde sille mielellään ympyräsegmentin muodon, jotta kirjoittaja on keskellä kirjojansa ja papereitansa ja voi pöytänsä ulimpiinkin laitoihin istualtaan ulottua.

Toinen van de Velden päälakeja yllämainitun rinnalla on rehellisyys aineen käyttämisessä: „Selvästi osottavat minun huonekaluni, että ne ovat puusta; ylpeillen ja iloiten annan minä jokaisen sauman näkyä ja etsin uusia tapoja, millä kappaleen toiseensa liitän“.

Suurin vihollinen tälle rehellisyydelle on hänestä ornamenttien liikakäyttäminen. Meidän aikakautemme on tullut asiallisemmaksi, ja se mielellään kysyy miksi? ja mihin?, siksi tuntuu siitä tarpeettomilla koristuksilla lastaaminen loistonhaluiselta sivistymättömyydeltä. Kumminkaan ei van de Velde tahdo kieltää esteettistä suloa; mutta se ei saa tulla ulkoa, ilman sisäistä pakkoa, vaan välittömästi esineestä itsestään. Näin tuli *viiva*, *linja* itsestään siihen arvoon, mikä sillä tämän taideniekän töissä on. Viivan tulee olla arkkitehtuunisesti oikean ja samalla miellyttävän, sen käytännöllisen puolen ja esteettisen laadun on yhteen langettava. Tämä on läpikulkeva motiivi van de Velden töissä. Hänen ensimmäisissä huonekaluissaan ei tämä vielä aivan selvästi ilmene, mutta pian häviää niissä vallitseva kovuus ja karakteristinen Velde-viiva pehmeine, harmonisine kierreteineen muodostuu.

Abstraktinen viiva, mikä ei tahdo mitään „merkitä“ ja vain sopusointuisella rauhallisuudellaan vaikuttaa, on kaikki hallitseva hä-

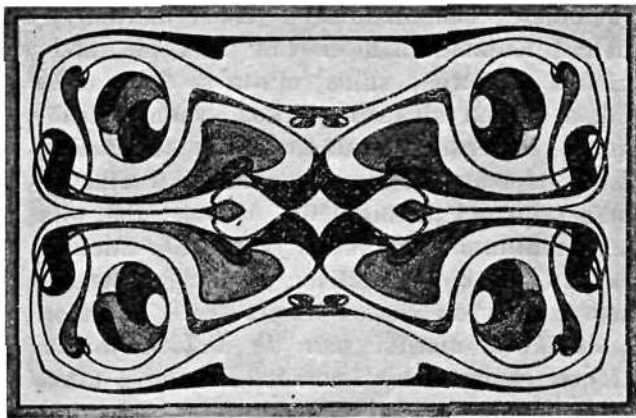
nen töissään. Suurella innolla hän taistelee muotoja vastaan, jotka ovat luonnosta lainattuja, siis kasvi- tai eläinmaailmasta, olkootpa ne sitten miten stiliseerattuja tahansa. Tässä hän aivan jyrkästi eroaa englantilaisista, joiden ornamenttiikki melkein yksinomaan on eläimistä ja kasveista saatu.

Toinen van de Velden esteettinen keino viivan rinnalla on väri. Erinomaisella huolella hän tarkkaa eri osien ja huoneiden koloristista yhtenäisyyttä. Ja tässä tulee hänen taiteellinen menneisyytensä hänelle avuksi. Hänen väriyhdistyksensä ovat mitä taitavimmin kootut moninlaisiin nyansseihin ja raffineeratusti lasketuihin kontrasteihin; satumaisella maulla hän kompponeeraa heleitä ja tummia värejä aistikkaan värikkääseen simfoniaan. Hänen väriskaalansa on sangen rikas.

Ei voi kieltää, ettei van de Veldenkin taiteessa olisi hevosen jalka nähtävissä. On selvää, että se on alituksessa vaarassa joutua kaavamaisuuteen, kun vain yksinomaan muodollista puolta terotetaan. Van de Velden yhtenäisyysperiaate saattaa jyrkästi läpiajettuna viedä lopullisesti yksitoikkoisuuteen. Kaiken taiteellisen eklektisismien kieltäminen hänessä on surullista, jyrkkä traditsioonien hylkääminen jo arveluttavaa, koska orgaanisen kehityksen pohjalle on nykyaikaisenkin taiteen perustuttava. Yhtä vähän voidaan taide luoda pelkistä abstraktioista kuin tulevaisuuden valtiotakaan.

Kumminkin on nerolla oikeus olla yksipuolinen. Aika se on van de Velden ohjelmalta riisuva sen dogmaattisen puvun ja säilyttävä kaikille tulevaisille sen käyttökuntoiset osat.

J. K.



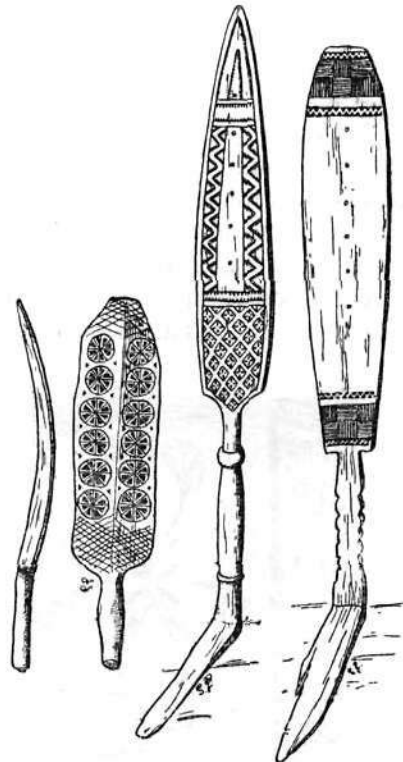
Henry van de Velde. Lattiamaton luonnos.

VEISTOTÖISTÄ AUNUKSESTA.

„Hanki sulho sukkulainen,
Kankahalla karttu väärä,
Vestele veräjän suussa,
Kannon päässä kalkutele;
Tuopa tälle tyttärelle
Tälle sorsalle sovita!“

Kaukana Karjalassa, pohjoisilla rajantakaisilla seuduilla kansa joitakuuta kymmeniä vuosia sitten vielä eleli tuolla alkuperäisellä, kodikkaalla kannalla, jolloin perhe talvisin roihuavan takkavalkean ääressä vietti joutoaikaansa yhteisissä „illanistunnoissa.“ Runoja laulettiin, kaskuja kerrottiin ja arvoituksia ajateltiin. Tällöin perheen isä poikineen, renkimiehinneen veisteli puhdetöinä kaikellaisia talous- ja tarve-esineitä. Ukot verkkoja kutoivat tai paikkailivat. Vanhat vaimot sukkia tikuttivat tai „kintaanalasia“ kirjailivat ja nuoret tytöt „muiskanpeäläpuissa“ korukuoseja ompelivat. Nuo kultaiset perheelot ovat kuitenkin nyt jo miltei muinaisuuden muistoiksi hälvenneet, niin että runolaulajakin kaiholla kaivaten laulaa:

„Niit' ennen isoni lauloi
Kirvesvartta vuollessansa,
Niitä äitini opetti
Väätessänsä värttinätä.“



Karttu eli „Pesentäpoalikka“ ja kesräintä-kuosateita Aunuksesta.

Noita mainituita talous- y. m. esineitään Karjalaiset erityisellä aistilla huolittelivat. Mielikuvituksensa koko vilkkaudella ja näppärällä taidollaan he koristelivat tätä kotitaidettaan. Olemmehan muuten niistä jo olleet tilaisuudessa näkemään näytteitä sekä „Kotitaidetta“ - että „Rakentaja“-lehtien viime numeroissa ja „Karjalaisia rakennuksia ja koriste-
muotoja“ nimisessä kuvateoksessa niitä niinkään on isompi lajitelmä. Tästä huolimatta emme voi olla lisäksi huomauttamatta vielä eräästä Muinaismuisto-yhdistyksen kuvakokoelmasta, jonka olemassaolosta harvalla näitä aineskokoelmia tarvitsevalla lie tietoa. Tarkotamme kansakoulunopettajain Matti Tuokon ja Samuli Paulaharjun kesällä 1900 Aunuksessa tekemiä keräelmiä. Nämä sisältävät kaikkiaan n. 700 kuvaa, rakennusten valokuvia ja pohjapiirroksia ynnä erilaisten rakennusosien ja koristeellisten kotiesineiden piirroksia. Seuraavassa eräitä näytteitä näistä.

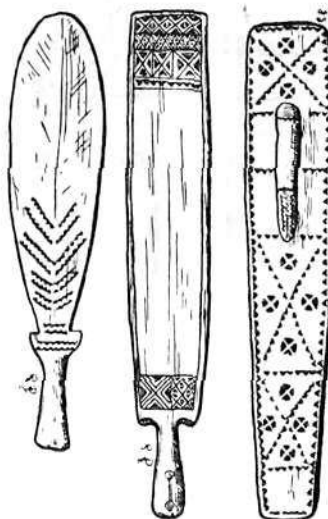
Olkoon ensinnäkin huomiomme esineinä kuontalolaudat, keträpuut eli kuten niitä Venäjän-Karjalainen kutsuu „kesräintäkuosalit“. Karjalassa tapahtuu näet lankojen kehrääminen yhä tuolla alkuperäisellä tavalla:

„Keikutellen keträpuuta,
Kohotellen kuontaloita.“

Kuontalolauta, „kuosali“ on, kuten kuvitamme näkyy leveälapainen, koukkuvartinen puu, jonka yläpäähän ympäri kehrätessä kierretään pellava- tai hampukuontalo eli „tutti“. Kuontalotukon läpi pistetään lavassa olevien reikien kautta n. k. „kuosali-njegla“, vaskinen eli rautainen neula; vieläpä sivellään sen ympäri „kävynekärjille kuottu“ kirjokas kuosali-rihma. Kehraaja asettaa kuontalolaudan koukkupäähän „lavitsalle“ tai „rahille“ ja istuen sen päällä nyhtäisee hän kuontalosta — samoin kuin rukillakin kehrätessä rukinlavasta — pellavakuituja. Näitä hän sitten kiertää langaksi värttinän avulla, jonka huimapyöränä on pieni, pyöreä „värttinäkesrä“ kivistä tai luusta. Kuosalin muoto vaihtelee tekijän mieli-
maun mukaan. Sulhasmiehen niitä pitkinä talvipuhteina morsioilleen lahjaksi laittelevat ja panevat niiden koristamiseen paljon vaivaa; valavat niihin ihanimman lempensä leiman. Niissä näkeekin senvuoksi mitä erilaisimpia ja erittäin aistikkaitakin kirjokuvia. Yleisimmin koristellaan vain lavan ylä ja alapää, kuten yllä olevassa Outokan talon Kuosalissa, mutta toisinaan, varsinkin uudemmissa näkee koko lavan lappeen yhtenä korupintaan, niinkuin Torkkesin talon salosuippiessa ja somakirjaisessa keträpuussa Paateneesta.

Toinen talousesine, joka on olemassa kaikissa karjaistaloissa on *karthu*, eli „pesentä-

poalikka“. Tätä kojetta käytetään niinkuin tiedämme poukkuja pestessä, „räpähiä räis-
kyttäissä.“ Onhan se yhä vielä meilläkin käytännössä joka maalaistalon pyykkirannassa.

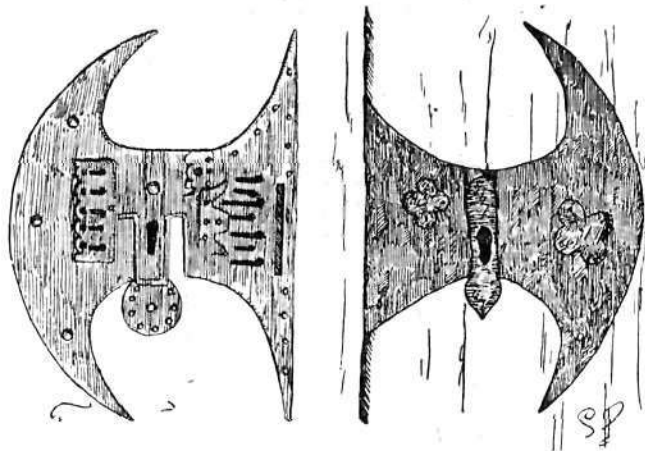


Pesentä ja katainta-poalikkoja Aunuksesta.

Venäjän-Karjalainen pesentäpoalikka ei eroa meikäläisestä muussa kuin kenties siinä, että Karjalaiskartun lapa säännöllisesti on ohuempi ja leveämpi. Kirjauksiensa ja ulkopiirteittensä puolesta vaihtelevat nämäkin karjalaispurlakoiden nuorikoilleen laittamat kapineet, niin että aniharvoin löytää kahta samallaista. Kuvamme esittävät kahta, mitä alkuperäisintä lajia Loasarista ja Ontarvesta.

Paitsi pesupalikkaa, tarvitsevat Karjalan poukkujen pesijät, „vaattehien valkasijat“ vielä n. k. „katain- eli kataintapoalikan“, kaulauslaudan mankeloidakseen vaatteet sileöiksi. Tämäkin alkuperäinen mankelivehje on vielä Suomessakin maalla, ehkäpä kaupungissakin käytännössä. Useimmiten on katainpoalikka pohjapuolelta hammasloville uurrettu, jotta rulla, pyöreä pohjallistukki paremmin saataisiin pyörimään. Vieressä olevat kuvat osoittavat kahta eri tyyppiä, joista toisessa Paatene-
laisessa käsikahva on päällispinnassa ja toisessa Loasarilaisessa kädensija on päässä ja siis samantapainen, kuin pesinkartuissa.

Edellämainitut kuontalolaudat ja yleensä erilaiset koristeelliset karttumuodot soveltuvat hyvästi puisien ja metallistenkin paperiveitsien aiheiksi, jommoisiksi muodostettuina tämän kirjoittaja niitä on käyttänytkin. Samoin voi kaulauslaudoista mukavasti saada esim. hopeaisia sokerikakku-lapioita eli muita kakkuveitsiä. Sovelluttamalla täten vanhoja kansanesineiden muotoja nykyaikaisiin käytäntö- tai korukapineihin, voimme vähällä vai-
valla itse sommitella kaikki kodin esineet kansalliseen tyyliin.



Lukkolevyjä Aunuksesta.

Lopuksi liitän tähän vielä pari lukko-levynkuvaa, toisen Suomen-Karjalasta Torasjärven aitanovesta ja toisen Paateneen tsassounan eli rukoushuoneen ovesta. Huomaamme tämän sotatapparan muotoisen levyn olevan varsin tyypillisen täällä Karjalassa*); koristeet vain vaihtelevat.

Yrjö Blomstedt.



MITEN VENÄJÄLLÄ PUULUSIKOITA TEHDÄÄN.

Valitettavasti emme me täällä Suomessa ole usein olleet tilaisuudessa tutustua semmoisiin venäläisiin, jotka antaisivat oikean kuvan siitä herttaisesta ja avomielisestä sekä samalla kätevästä ja kauneuttakin käsittävästä kansasta, jota tapaamme yhä vielä hyvinkin alkuperäisen kansallisessa tilassa monin paikoin suurta Venäjän valtakuntaa. —

Kuten tiedämme, ei nurjien maanjako-olojen takia kansalla Venäjällä, ole maanviljelyksestä paljoakaan iloa. — Nähtävästi juuri tämä seikka on tuntuvasti vaikuttanut siihen, että kotoiset käsityöt ovat muodostuneet mitä tärkeimmäksi elinkeinoksi sikäläisen kansan keskuudessa. Kehittyäkseen työssään mahdollisimman taitavaksi, on kukin paikkakunta valinnut jonkun erikoisen käsityö-alan harjoitettavakseen, kehitettäväkseen. Kun täten jollakin seudulla aina uudelleen ja uudelleen isältä pojalle ja äidiltä tyttärelle siirtyy esim

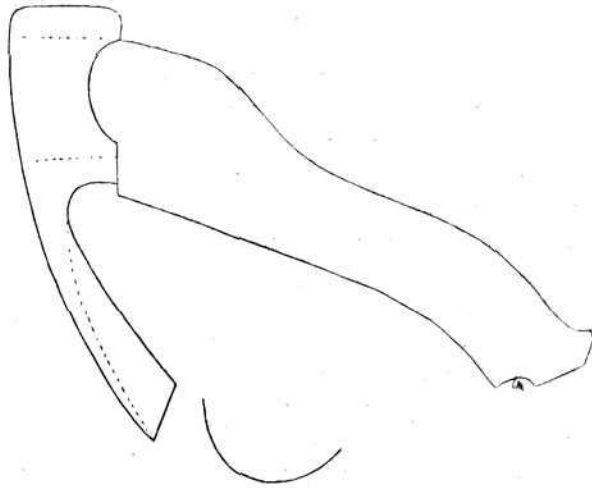
*) Vertaa samallaisiin, sotatapparan muotoisiin lukko-levyihin teoksessani „Karjalaisia rakennuksia ja koriste-muotoja“, kuvasto T. 32: 1, 6, 7 ja 33: 1, 2 sekä „Kotitaitteen“ A osastossa ensi numerossa „Karjalaista kotitaidetta“ nimisessä kirjotelmassa kuvattuihin.

saviastiain muovaamisen, värittämisen ja lausittamisen taito, luu-esineitten kaivertaminen, pitsien kutominen, leikkikalujen tai vaikkapa vaan lusikoitten vuoleksiminen, niin käsittämme, miksi nämä venäläiset esineet saattavat olla niin halpoja, samalla, kun niissä usein huomaa hauskoja kansallisia, jopa monasti sirojakin muotoja.

Olen monasti erikoisesti ihmeteltyt niiden Venäjältä tuotujen puulusikoitten huokeaa hintaa, joita lusikoita varsinkin itäisen Karjalan kansa niin paljon käyttää. Ne eivät ole tehtaan koneella tehtyjä, vaan näkyy niissä selvästi tekijän vuolimen jäljet; ja tällöisen lusikan sulaviin muotoihin jättää mestari tavallisesti aina persoonallisen kauneus-aistinsa. Monasti ovat nämä lusikat maalatuilla kuvioilla varustetut ja aina siistinlaisesti vernissalla sivellyt. — Kuitenkaan eivät ne täällä Suomessakaan maksa kuin noin 5 p. kappaletta; mutta siellä missä niitä valmistetaan, maksavat ne ainoastaan 60 kopeekkaa 100 kappaletta, siis noin 1 1/2 p. kappaletta. — Meilläkin vuoleksii kansa puulusikoita kotitarpeiksi, mutta 10—30 penniä niille aina täytyy hintana pitää, jos mieli myödä kannattaa.

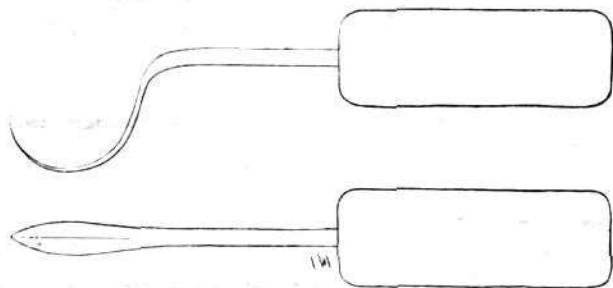
Olen aina aavistanut, että täytyy niillä venäläisillä lusikkamestareilla olla käytännöllisemmät „pelit“, kuin on meidän lusikkakovelomme. Tässä taanoin sainkin tilaisuuden semmoisiin tutustua Pietarin käsiteollisuusnäyttelyssä, jolloin myös sain nähdä, miten 15-vuotias poika valmisti tuoreesta koivupölkystä siron lusikan viidessä minuutissa. Koska luulisin olevan syytä meilläkin tutustuttaa kansaa moiseen lusikan tekotapaan, kerron tässä siitä samalla esittäen yksinkertaiset piirrokset parista tarpeellisesta työkalusta.

Se lusikkamestari, johon tutustuin, sahasi koivupölkyn semmoisiin paloihin, miten pit-



KOTTAIDF (A) III.

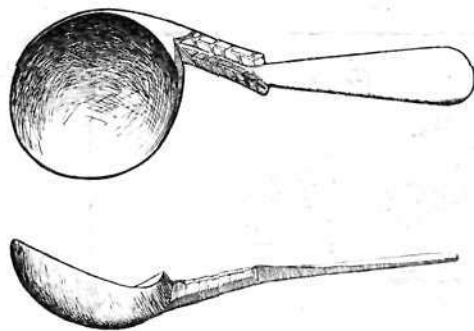
kiksi lusikat aikoi. Riippuen puun paksuudesta lohkoit hän sen sitten 2, 3 tai useampaan kappaleeseen. — Enemmän latiskalla kirveellä veistetään nyt hakkuutukin päällä kappaleesta liikaa puuta pois lusikan muotoa tavoitellen. — Sen jälkeen asetetaan tukin päälle huopa ja lusikka sovitetaan selkäpuoli alaspäin huovan alla tukin laidassa löytyvään sitä vastaavaan kuoppaan. — Sitten kuokitetaan muutamain iskuin aseella (joka tämän ohkeen on piirretty) lusikan liiat sisustat pois, jolloin alla oleva pehmeä huopa estää sitä halkeamasta. Tämän jälkeen tarttuu lusikan laatija puukkoonsa, joka on pitkänlainen, ainakin noin 15 cm terältään ja litteähkö. Siitä miten terävänä hän huolehtii tätä asetetaan pitää, luulisin monelle meikäläiselle puusepälle olevan opittavaa. Ja miten taitavasti hän puukkoaan käytteli! Kuin leikkien luisakhtivat lastut lusikan kupeilla mestarimme aina toisella kädellään puukkoaan kepeästä hamarasta ohjailleen, toisinaan lisää polvella auttaen. — Ennen selkäpuolen lopullista puhdistusta tulee käytäntöön kovelon ohkeen piirrettyä lajia. Molemmiin puoliin oli se teroitettu, joten isäntänsä tarvitsi sitä vaan hiukan aikaa kahakäteen keikuttaa, kun lusikan sisus muodostui siistiksi kuin nauriiseen kaaputta-



malla. Tämä ei kuitenkaan ollut mitään kaaputtamista, vaan vuoleksi terävä kovelon selviä lastuja lainkaan välittämättä siitä pakoitettiin se myötä- vaiko vastapuuhun viiletämään. Ja siinäpä se onkin seikka, jota lusikanuurttajan ei pitäisi koskaan laiminlyödä, nim. kovelonsa mahdollisimman terävänä pitämistä. — Kun sisusta lusikkaan täten oli äkkiä saatu siistiksi, joutui puukko taasen armoihin, ja nyt sillä siveltiin liiat paikat pois, lusikan selkää vuoltaessa aina sormilla sisästä tunnustellen, että paras paksuus syntyi. — Mitään puhdistusaineita kuten hiekkapaperia, lasia t. m. s. ei näitten lusikoitten viimeistelyyn käytetä, vaan täytyy työaseitten terävyydellään ne riittävästi silitää. Täten näkyy niissä aina jossain määrin puukon tai kovelon jälkiä, mutta nämä antavat lusikalle vain kotoisemman vaikutuksen,

KOTITAIDE (A) III.

samalla kun muistuttavat sen kätevästä vuoleksijasta.



Puulusikka on talouskapine jota meidänkin maassamme joka talossa tarvitaan, ja entistä enemmän joutuisi se emäntiemme suosioon, jos ei olisi tinalusikoita kalliimpi. — Luulisinpa sen vuoksi olevan syytä koettaa, eikö meilläkin voitaisi tällä käsiteollisuuden alalla vielä ison joukon edistyä, jos tässä esitetty työkalut käytäntöön otettaisiin.

Lauri Mäkinen.



SUOMALAISIA LUONNON- VÄRIRESEPTIÄ

lankoja varten *).

I.

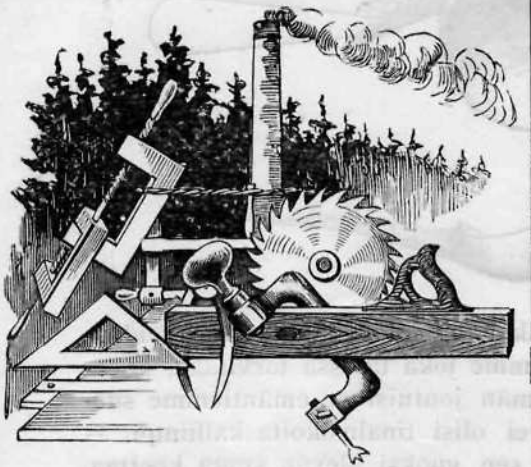
Keltaista: 2 kg täysikasvuisia koivunlehtiä keitetään 1 tunti järvi- tai lähdevedessä. Lehdet siilataan pois, liemeen pannaan 110 gr valkeata alunaa. Tämän sulattua pannaan 1/2 kg lankoja, joita kiehutetaan 1/4 tuntia ahkerasti hämmentäen. Langat pannaan sitten kuivamaan.

Harmaata: Koivusta otettuja kuoria kuivatetaan ensin, varoen etteivät pääse kastumaan. Hienonnetut kuoret kiehutetaan 2 tuntia. Tähän seokseen pannaan langat, jotka pitää ensin keittää vedessä, johon on sekoitettu 60 gr valkeata alunaa. Suorastaan märkinä pannaan langat kuorien sekaan kiehumään ja annetaan kiehua 1 1/2 tuntia. Tämän jälkeen virutetaan langat kylmässä vedessä, sitte pannaan kuivamaan. Väri tarttuu parhaiten villa- ja pumpulilankoihin. Jatk.

*) Jyväskylän seminaarin oppilaitten keräämiä.

Helsingin Puuseppätehdas-

Osakeyhtiö



Helsingissä
Lastenkodonk. 5

Valmistaa
Huonekaluja,
Konttoirin-,
Kirkkojen-,
Puotien- y. m.
sisustuksia.

Ikkunoita, Ovia, Par-
kettilattioita sekä
kaikkia puu ja nikkaria-
lalla kuuluvia töitä.

Sähköosoite: Puuseppä.
Telefoni 1355.

Helsingin Uusi Tapettitehdas

Unioninkatu 32 * omist. W. SALVÉN * Unioninkatu 32

Suurin valikoima koti- ja ulkomaalaisia

Tapetteja, Reunuksia, Friisejä, Rullakartiineja ja Linoleumia tunne-
erityisliike uutuuksia varten. tusti halpoin hintoihin. Näytteitä ilmaiseksi.

G. W. SOHLBERG

Liike perustettu 1876. • HELSINKI • Liike perustettu 1876.

Läkki- ja Peltiteosten tehdas.

Valmistetaan kaiken muotoisia messinki, vaski, sinkki, y. m. le-
vystä TAIDEHELOITUKSIA, KORISTEITA, ORNAMENTTEJÄ piirustusten
mukaan mitä huolellisimmin, RAKENNUS sekä KORISTETAKEITA ynnä
niiden sinkkausta.

Varastossa on valmiina: KYLPYAMMEITA sinkki- ja rautapellistä,
PALORUISKUJA montaa eri kokoa, Andersson'in patentteerattuja ILMA-
VENTTILEJÄ y. m. y. m.

Hintaluetteloja lähetetään pyynnöstä sekä kustannusarvioita.

Työ hyvä.

Hinnat kohtuulliset.

KOTITAIDE (A) III:nnen SISÄLLYS.

KIRJOITUKSET:

MERKKIMIEHIÄ KOTITAITEEN ALALLA.

I Henry van de Velde, J. K.

VEISTOTÖITÄ AUNUKSESTA, Yrjö
Blomstedt.

MITEN VENÄJÄLLÄ PUULUSIKOITA
TEHDÄÄN, Lauri Mäkinen.

SUOMALAISIA LUONNONVÄRISEPP-
TEJÄ.

UUTISIA JA NEUVOJA:

KUVAT: Liite:

YKSINKERTAISEN TYÖHUONEEN KA-
LUSTO. Suom. yl. käsit. yhd. kilpai-
lusta Armas Lindgren.

Tekstikuvia kirjoituksiin „Merkkimiehiä
kotitaiteen alalla“, „Veistotöitä Aunuk-
sesta“ ja „Miten Venäjällä puulusikoita
tehdään, sekä alkukuvia.



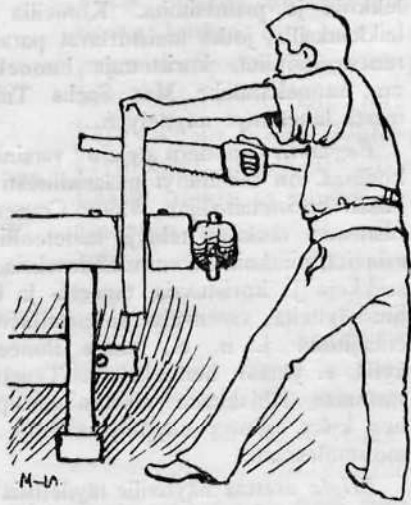
Kotitaiteen

saa liitteineen S. Teollisuus-
lehden yhteydessä tilattuna
10 mk:lla Helsingissä ja 10
mk. 50 p:llä maaseudulla.

Johdatus galvaanisten sähkö- laitosten asettamiseen

kirj. Juho Holmstén.

30 siv., hinta 50 p:niä saadaan
tilata toimitukselta.



UUTIS- JA NEUVO-OSASTO.

Kansainvälinen koristetaiteellinen näyttely Turinissa.

Ensimmäinen kansainvälinen koristetaiteellinen näyttely, jonka esineiden tulee olla uudenaikaisia, on äsken avattu Turinissa. Virallisesti ja valtionapua nauttien esiintyvät vain Saksa, Itävalta, Unkari ja Hollanti, mutta useimmat muut Euroopan maat ynnä Jaappani ovat edustetut suuremmilla tai pienemmillä yksityisten taiteilijain tai toiminimien lähettämällä koelmoilla.

Ulkomaisten lähteiden mukaan olemme siitä tilaisuudessa mainita tarkemmin seuraavaa:

Täydesti kansallisen vaikutuksen tekee Ruotsin osasto — kertoo eräs Müncheniläinen lehti. Mitä Ruotsissa nykyisin luodaan arkkitehtuurin ja taideteollisuuden alalla, on mitä huomattavinta, ja Turinin näyttely antaa jokaiselle käsityksen tästä. Boberg on edustettu muutamilla hyvillä kuvilla hauskoista rakennuksistaan. Ruotsalaiset porsliinitehtaat Rörstrand ja Gustafsberg ovat näytteille panneet komeita kokoelmia. Rörstrand esittää etupäässä tummanmustaa kiiltoporsliiniansa. Keramikilla on ensi sija tässä Turinin näyttelyssä, niinkuin laita on muutenkin nykyisessä taideteollisuudessa. Korulaseja, jotka täydesti kykenevät kilpailemaan tunnettujen tehtaitten Daum Frères' ja Gallénin teosten kanssa, elleivätpä niitä voitakkin, on Reijmyren osakeyhtiöltä Reijmyrestä Ruotsissa; luonnokset ovat Anna Bobergilta.

Metallitöitten alalla näyttää Ruotsi aivan taiteellista luomiskykyä omaavan: Christian Eriksonin pronssityöt, etenkin ovenrivat, ovat kerrassaan hämmästyttäviä; esim. muuan ovisaranta, missä maassa makaava tyttönen kurkistaa läpi avaimenreijän — tähän saakkahan ei tällä taide-teollisuuden alalla ole tottunut tapaamaan mielikuvitusvoiman tuotteita. Myöskin „Yhdistyneiden taidevalimojen osakeyhtiö“ on näytteille asettanut alkuperäisiä oven-

KOTITAIDE (A) III.



J. E. HEDÉN^{IN} 

**Urkuharmoni-
tehdas** * TAMPE-
REELLA

Varastossa URKUHARMONIA
koteja ja kouluja varten.

HUOM.! Teokset palkittiin Pariisin Maailman-
näyttelyssä vuonna 1900. **HUOM.!**

A. Holsti

Helsinki, Uudenmaank. 18

— Telefooni 7 67 —

Takomatehdas

Erikoisliike rakennustarpeita varten, kuten

Porras- ja Balkonkikaitteita, Rauta-
porttia, Rautakoristeita y. m., y. m.

T. JÄRVELÄISEN

Pyytäkää aina hinta-
luetteloita!

Kalustot y. m. val-
mistaa Hietalah-
den Höyrynik-
karitehdas.

laatimia **uusia mallikokoelmia, mallipiirustuksia, työ-
kalustoja, sorvikoneita ja höyläpenkkiä** käsityönope-
tusta varten saadaan tilata joko kokoelmain laati-
jalta **itseltään** tai **skateemisen kirjakaupan** sekä
Kansanopettajain osakeyhtiön **Walistuksen** kautta.




Häkli, Lallukka ja Kumpp.

== Tukkukauppa Wiipurissa ==

suositta muitten tavarainsa ohella
todellisesti hyvää

Teetä,

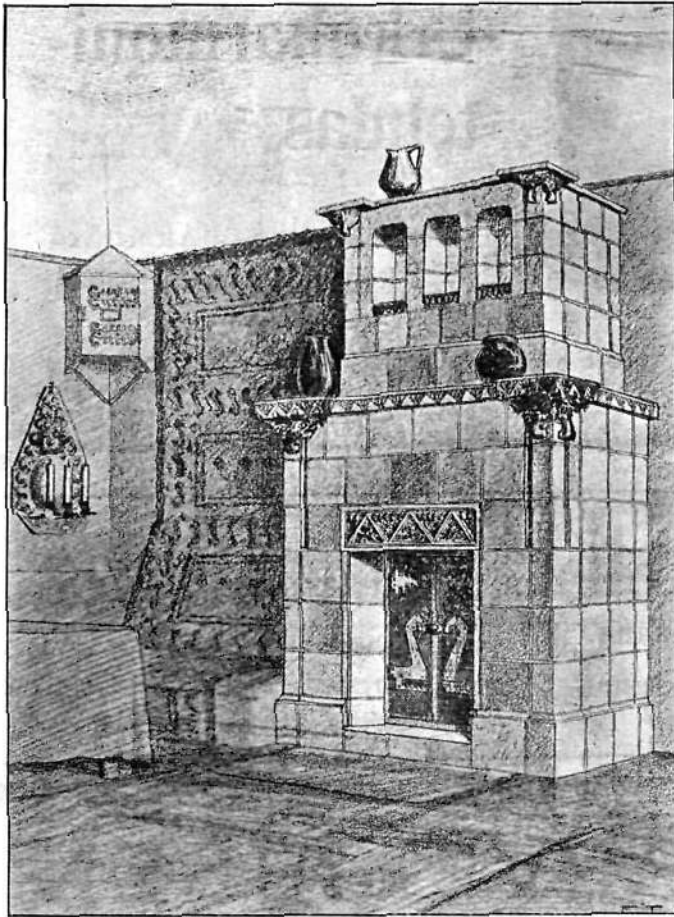
jota on saatavana kaikissa hyvin varuste-
tuissa kauppapapudeissa.

 Jokainen käärye on varustettu vieressä olevalla leimalla
ja tavaramerkillä, sekä sisältää tutkimustodistuksen.



Wilh. Andsten'in Tehdas Osakeyhtiö

— perustettu 1842. —



Tehdas on vieläkin lisännyt jo ennestään suuremmissa monityylisten kaakeliuuniensa näyttelyvarastoa suurella joukolla somia ja mitä muotikkaimpia, uusaikaisimpia malleja, joihin piirustuksia ovat tehneet maamme etevimmät taiteilijat ja arkkitehdit. Rakentavaa yleisöä pyydetään muistamaan käydä näyttelyhuoneustoisamme tehtaalla.

Raitiovanut seisattuvat juuri portilla.
Tilauksia suoritetaan nopeaan.
Hinnat kohtuulliset.
Kustannusarvioita pyynnöstä.

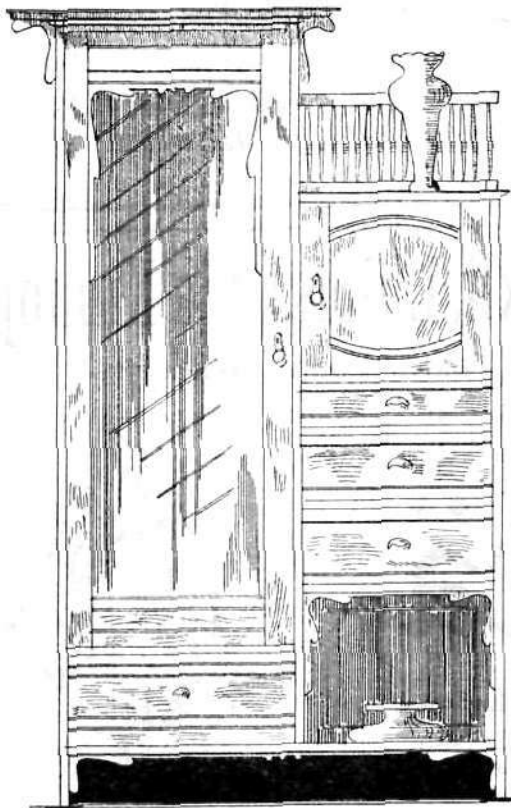
**Wilh. Andsten'in
Tehdas - Osakeyhtiö.**

lukkoja ja pronssitöitä. Komeilla puuleikkauksilla, jotka muistuttavat paraimpia renessanssitöitä, koristettuja huonekaluja on huonekaluliike Max Sachs Tukholmasta lähettänyt näyttelyyn.

Englanti, „modern style'n“ varsinainen kotimaa, on lähettänyt pääasiallisesti kuuluisan koristetaiteilijan Walter Cranen piirustusten mukaan tehtyjä taideteollisuus-esineitä, niinkuin rakennusehdotuksia, mosaiikkeja ja koristuksia, tapeetti- ja kutomusnäytteitä, savenvalu- ja metalliteoksia, emaljioita j. n. e., mutta ihmeellistä kyllä, ei yhtään huonekaluja. Tämän tavattoman lahjakkaan miehen monipuolinen kyky esiintyy näyttelyssä koko kimmoisudessaan.

Belgia asettaa näytteille täydellisiä huoneensisustuksia ynnä kallisarvoisia kultaseppäteoksia. Tämä näyttely puolestaan osottaa, miten suuri vaikutus Henry Van de Veldellä on ollut uudenaikaisen belgialaisen koristetaiteen kehittämiseen.

Kaikkein „modernisin“ koko näyttelyssä on *Skottannin* osasto, missä puolisot Mackintosh esittävät ihmeellisen mielikuvituksensa tuotteita. Ne ovat huoneensisustuksia, joissa odottamattomat, hämmästyttävät väriyhtymät ja omituiset viivasommitelut ovat tarkoitettut luomaan vallan erikoisia, harvinaisia tunteita. Aviopuolisista on mies arkkitehti, joka käyttää mittausopillisia kuvioita ja mitä merkillisimpiä „koristemuotoja“, niinkuin metallilankoihin pujotettuja, punaisiksi värjättyjä munankuoria pylväidenpäiden ympärillä ja heleävärisiä harsokukkia; rouva jälleen sommittelee matot, verhot,



N. Boman'in Huonekalumakasiini

Mikonkatu 4 (Passasi) Helsingissä

myy suuresta ja hyvinvarustetusta varastosta: kaikenlaatuisia huonekaluja ja verhostilimia — kaikkien tyylien mukaisia

**Huonekalupäällysva-
tetta**

Huonekalunahkaa

Pegamoidia

Jalusiinia

Kierreverhoja

(Rouleaux)

Poimuverhoja

(Stores)

Divaanii- ja

Sänkymattoja

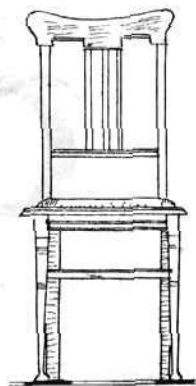
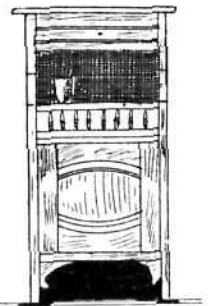
ym., ym.

Englantilaisia rautasänkyjä ynnä matrasseja, tyynyjä ja filttejä.

Ehdotelmia ja kustannusarvioita — kaikkien tyylien mukaisesti — annetan pyynnöstä.

N. Boman'in Höyrypuusepäntehdas Turussa.
(Perustettu 1871)

Konttori ja Näyttelyhuoneusta
Sinnakatu 47.



huonekalukankaat y. m. mitä hienoim-
malla muoto- ja väriäistillä.

Ranskan näyttely sisältää mainion kai-
vertajan Charpentierin pronssilevyjä ja
medaljonkeja, koristeveistoksia Rodinilta,
koristemaalauksia Bésnardilta, kultaseppä-
teoksia Laliquelta, savenvaluteoksia Bi-
gandilta j. n. e.; huonekaluja sen sijaan
on vähän.

Hollannin osastossa ovat harvinaisen
hienot ja samalla yksinkertaiset saven-
valuteokset päänähtävinä; toiminimi Ro-
zenburg on pannut näytteille kuuluisia
posliinitavaroitaan, hentoja ja kevyitä kuin
ilma; sen lisäksi on Hollannista huoneen-
sisustuksia ja erilaisia taideteollisuusesi-
neitä.

Saksan laaja osasto sisältää kaikkia
mahdollisia tuotteita koristetaiteen eri
haaroilta; mutta kun „uusi taide“ Sak-
sassa enimmäkseen on belgialaisten ja
englantilaisten aiheiden matkimista, ei tä-
mäkään näyttely sisällä paljon erikoisesti
siitä eroavaa, mitä mainituissa osastoissa
nähdään.

Unkari on laajasti ja komeasti edus-
tettu; paitsi uudenaikaisia huoneensisus-
tuksia tarjoaa tämä näyttely kauniita
emaljikoristeita — tämä teollisuus on
Unkarissa ikivanha — applikatsiooniom-
peluja, nahkaplastiikka-, pronssi- ja ho-
peateoksia, halpoja ja käytännöllisiä lasi-
ja savenvaluteoksia j. n. e.

Itävallan osasto ei ollut vielä valmis-
tunut avajaispäiviksi. Samaten Jaappanin
hienoa taideteollisuutta sisältävä osasto.
Norja on pannut näytteille kutomateok-
sia, fajanssiteoksia ja muutamia koriste-
veistoksia. Tanskaa edustavat ainoastaan
kunink. tanskalaisen posliinitehtaan ko-
koelma sekä Pariisissa sijaitsevan toimi-
nimen Ring ja Gröndahlin huoneensisus-
tukset.

Suomen osastosta, jonka piti täällä
myöskin olemaan, emme ole saaneet mi-
tään tietoa.

Polttakaa ainoastaan alkuperäisiä

„Isänmaa“

paperrossia, jotka valmistetaan hienosta Tur-
kin tupakasta. Hinta ainoastann 25 p. laa-
tikko.

Tupakkatehdas „Fennia“

— Helsingissä. —

Telef. 26 64.

☛ Karttakaa Viipurilaista jäljennöstä.

Mäkisen Tehdasliike

* Sortavalassa *

valmistaa tunnettuja

Urku- - - -

harmoonejaan

nykyajan taide-
suuntaa vastaa-
vassa ulko-asussa

Hyvällisiä

hintaluetteloita

maksutta



Toisena erikois-
alana jo on 20 v.
aikana ollut kaikkien
käsityön-ope-
tusvälineitten

valmistus kansa-
kouluille - - - -

Allituiset
varastot

Tupakkatehdas Osakeyhtiö Virginia

TAMPEREELLA.

Suositta hyväksi tunnetuita teoksian, paperosseja: »Union»-, »1900»-,
»Virginia»-, »Pynnikki»- ja »Viel' uusi päivä kaikki muuttaa voi» sekä Pippu-
tupakka »Tampereen vaakuna Prima» ja »Propeerari». — Huuli nuuskaa.
Valmisteet ovat hienointa turkkilaista tupakkaa.

Kaikki paperossit imukkeilla varustetut. »Tampereen vaakuna Prima'n»
polttajat saavat piipun joka 1/1 ja 1/2 kartuusille ilmaiseksi.

UUTTA! „Ideal“ — „Monopol“.

SEMENTTITÖITÄ



suoritetaan yli koko maan.
Erittäin ajanmukaisimmat
Viemärijohdot, lattia-,
holvi-, porrasastuin- ja kai-
votyöt sekä navetansisus-
tukset. Mosaikkitöitä y. m.
Kohtuullisnt hinnat.

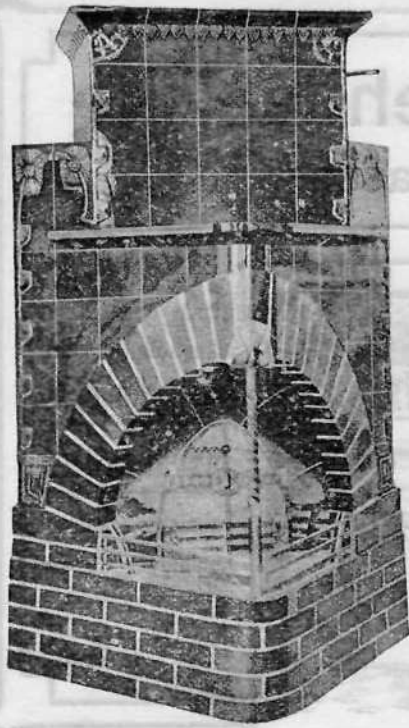
Työn kestävyys taataan.

Nyman & Halonen

HELSINKI,

Tokank. 1.

T. 4 15.



Osakeyhtiö Ruoholahden Kaakelitehdas Helsingissä.

Valmistaa ja myy kaakeliuunia
mitä moninaisinta lajia.

Joukko uusia malleja, joita ovat
piirtäneet useimmat
suomalaiset arkkitehdit.

Kuvallisia hintaluetteloja pyydetäissä.

Konttori: Ruoholahdenk. 26
Puhelin 162.

Tehdas ja Varasto:
Ruoholahdenkatu 21.

Juho Wirtasen

★ Jalkineliikessä ★
3 I. Heikinkatu 3

suuri varasto hyviä
jalkineita. Tilaukset
suoritetaan nopeaan
ja huolellisesti.

Ch. Wulff

Paperi- ja Piirustustarpeiden sekä Korutavaranliike * * * * Helsingissä.

Hyvin lajiteltu varasto! Halvat hinnat!

TILATKAA RAKENTAJA TILATKAA

HENRIK EKBOM

Fabianink. 28. — Puhelin 10 99.

Verhoilija ja Koristelijä
Höyryhuonekalutehdas



Iso varasto valmista
työtä.

Tilaukset suoritetaan
hyvin ja pian.

**Huokeat
hinnat!**

Käsityön-opettajia ja

joita ovat saaneet tunnollisen
opin-perustan E. Mäkisen am-

matti-koulussa Sortavalassa,
voidaan saada erilaisiin toimiin

Puusepän-ammattilaisia

allekirjoittaneen, koulun johtajan välityksellä — Lauri Mäkinen, Sortavalassa.

KÄSITEOLLISUUS-NÄYTTELY. Kurikan käsityöläis-yhdistyksen toimesta pidettiin Kurikan kirkonkylän kansakoululla käsiteollisuusnäyttely t. k. 5 ja 6 p:nä. Näyttelyesineitä oli paikkakunnan oloihin nähden verrattain runsaasti. Kun kaksi vuotta takaperin pidettiin samanlainen näyttely, oli esineitä vain muutamia; nyt niiden luku oli 125. Näyttelyä katsomassa kävi noin 160 henkeä. Erityisen päätöksen mukaan oli varattu tilaa Nil-sian käsitoille, jotka erittäin kiinnostivat katsojan huomiota puoleensa; vallankin sieltä lähetetyt leikkikalut ihastuttivat yleisöä. Se onkin uusi teollisuus, jota Suomessa kyllä voitaisiin harjoittaa, kun vain saataisiin kansan huomio siihen kääntymäksi ja tarpeellista opetusta hankituksi. Siten jäisivät siinäkin ulkomaille suistuvat summat oman kansan hyväksi.

Samoin oli näyttelyssä joukko erittäin huolellisesti valmistettuja ajokaluja ja niiden osia, sekä huonekaluja, joista osa täytti suurimmatkin vaatimukset. Vielä oli

Rakentajan

saa liitteineen S. Teollisuuslehden yhteydessä tilattuna 10 mk:lla Helsingissä ja 10 mk. 50 p:llä maaseudulla.



Kuvallisia hintaluetteloja pyynnöstä.

näyttelyssä lukuisa joukko melkein kaikkiin ammatteihin kuuluvia teoksia, mikä parahiten selviää seuraavasta palkintoluettelosta. Palkintuomareina olivat provasti B. J. Söderman, rakennusmestari Hakola, kauppias J. Levula, seppä J. Frigård ja talokas J. Ala-Mieto, yliopp. nti Tyyni Söderman, nti Maria Salo sekä rvat H. Wirntanen ja Naemi Saari. Palkintoja saivat:

1: sessä sarjassa: Nilsin käsityökoulu II palk. leikkikalusta ja Kurikan ajokaluja valmistuskoulu II palk. ajokaluista ja niiden osista.

2: sessä sarjassa: puuseppä Lybeck Kurikasta I palk. toalettipiirongista; II palk. puuseppä H. Ilomäki Kurikasta amerikkalaisesta kirjoituspöydästä; III palk. talonp. M. Paavola naisen kirjoituspöydästä; IV palk. torpanpoika S. Tuominen keinu- tuolista.

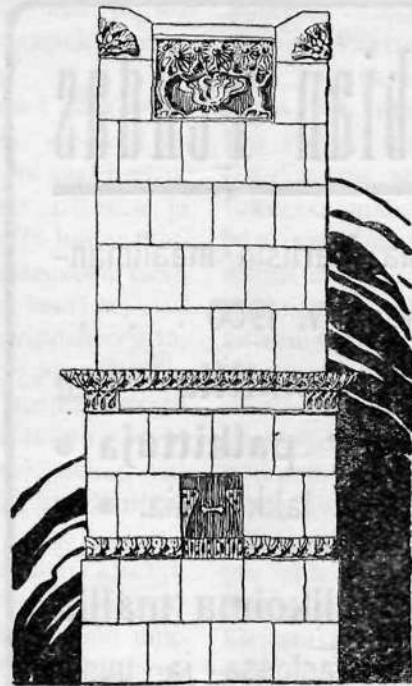
3) Ajokaluista: seppä O. Hanka Kurikasta II palk. ajokaluista ja niiden osista; puuseppä W. Jokinen I palk. rattaiden puusta; torpp. J. Kahila II palk. kärrynpyöristä; puuseppä S. Tuisku III palk. samoista.

4) Oppilastoista; räätälinoppilas M. Tuomisto I palk. takista; ajokaluja valmistuskoulun oppilaat S. Muurimäki II palk. linjaaleista, E. Järvinen II palk. kärrynkorista ja W. Ylinen III palk. kärrynpyöristä; Eeva Hakkarainen Nilsistä I palk. kankaasta; Selma Savolainen Nilsistä II palk. kankaasta; Eeva Pasanen I palk. nuken puvusta, Selma Savolainen II palk. nuken puvusta; Anna Myöhänen III palk. kankaasta, ja Maria Miettinen III palk. nukesta.

5) Kutomatyöt ja pukuompelu: Anna Paloluoma II palk. ryijystä; Amalia Mäkinen III palk. ryijystä; Maria Tuomisto II palk. naisen puvusta; räätäli Stolt II palk. miehen puvusta.

6) Naisten koristetyöt: Rosa Söderman I palk. sängynpeitteestä; Miina Tallqvist II palk. pöytäliinasta; Olga Olin III palk. samasta; Liisa Elfving IV palk. tarjottinliinasta; Tyne Söderman IV palk. lampunvarjostimesta.

7) Taulut ja piirustukset: S. Hallberg II palk. taulusta; Juho Pihlajamäki III



Turun Kaakelitehdas

Näyttely-Varasto Helsingissä
Iso Roopertinkatu 25.

Myy halvalla aivan uusi mallisia kolimaisten arkkitehtien piirustusten mukaan valmistettuja uunia sekä saleja ja ruokasaleja että jokapäiväishuoneita varten.

Suomen Käsityön Ystävät

Unionink. 23 (kauppatorin kulmassa)

Telef. 22 20.

Toimittaa kaikenlaisia **koruompelu-** ja **kutomatöitä** ja antaa opetusta **gobeliini-, kuva-** ynnä **muissa kutomistavoissa.**

OSAKEYHTIÖ AGROS

HELSINKI.

Nahka-
Balata-
Kameelinkarva-
Puuvilla-
Öljyjä ja voiteluaineita.

HIHNOJA.

Tivisteitä y. m. y. m.

OSAKEYHTIÖ AGROS

HELSINKI.

* Kone-
tarpeita *

* Kone-
tarpeita *

Nikolaink.

JOHN ERICSSONIN

Puhelin

-- 15 --

- 2536 -

Huonekaluliike, Puuseppä- & Verhoilijatehdas

Valmistaa huonekaluja ja huonesisustuksia.

Korjaa: vanhoja sekä anttiikkisia huonekaluja.

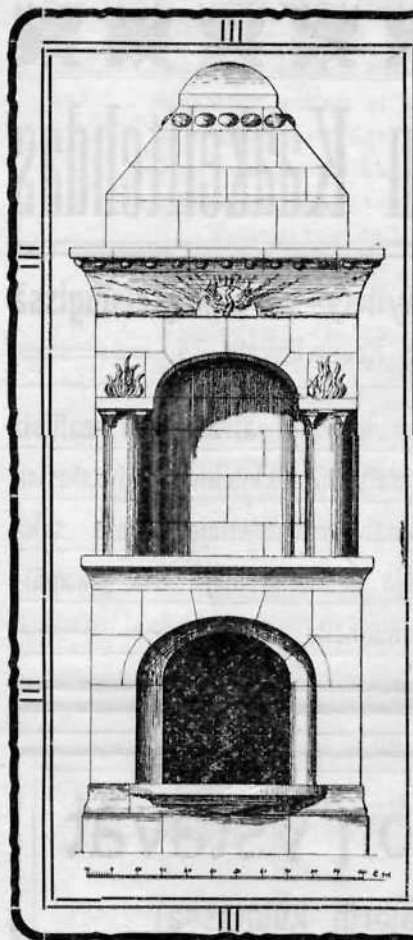
Valmistaa matrasseja ja päällystää huonekaluja.

Varasto alkuperäisiä huonekaluja. Laatii piirustuksia ammattialaansa kuuluville töille

Tilatkaa S. Teollisuuslehti

vuodeksi 1902





Arabian Tehdas

suositaa Pariisin maailman-
näyttelyssä v. 1900

* kultametallilla *
* * * palkittuja *
kaakeli- ja takkauunia. * *

Suuri valikoima mallia
löytyy varastossa ja uusia
tehdään tilausten ja h:rojen
Arkkitehtien piirustusten mu-
kaan.

S. Svensk'in Rätäliliike

Yrjönkatu 16. * Puhelin 22 97.

V. W. HOLMBERG

Ludvigink. 5 * HELSINKI * Puhelin 21 21



Kuvallisia hintaluetteloja
ilmaiseksi.

Tekee kaikenlaisia hienompia käsintaottuja, pai-
nettuja, puristettuja sekä valettuja metalli-
teoksia kuten

Rakennuskoristeita ja Huonekalujen silotuksia,
Uunin ovia, Saranoita, Kahvoja y. m. kupa-
rista, messingistä ja raudasta

Kansallispuku- ja Teatteri-koristeita, Haarnis-
koja, Kypäriä, Kilpiä y. m. metalli levy-
teollisuuden alaan kuuluvia töitä.

Viitaten 27-vuotiseen ammattikokemukseen
ja hyvin varustettuihin työaseihin toivon voivani
tydyttää suurimpiakin vaatimuksia alallani.

HUOM.! Varastosta kuparisia ja liikkisiä keitto- ja ta-
lousastioita halvimmalla.

palk., Jaakko Pihlajamäki III palk. piirus-
tuksista.

8) Kilpailu eri ammattien välillä: nah-
kuri M. Ojala I palk. nahasta; kupari-
seppä A. Sandelin II palk. teekannusta;
leipurinsäili Klinga II palk. sokerilinnasta;
räättäli J. Luhtala III palk. lakeista; maa-
lari S. Pihlajamäki III palk. rattaiden maa-
lauksesta; Maria Pihlman IV palk. kyn-
nysmatoista; puuseppä H. Ilomäki ylim.
palkinnon kirkonovista.

VEISTOKOULUT. Urkuri O. Krookin
y. m. teollisuushallitukselle tekemää ano-
musta 500 markan suuruisen valtioavun
myöntämisestä Oravaisten pitäjään aijot-
tua miesten veistokoulua varten, jonka
johtajana tulisi olemaan puuseppä J. Jo-
hansson, on Waasan maaviljelysseuran joh-
tokunta päättänyt lämpimimmän puoltaa.
(Wbl.)

HELSINGISSÄ,
J. SIMELIUKSEN PERILLISTEN
KIRJAPAINO OSAKEYHTIÖ,
1902.

J. Hirvelän Urkuharmoonitehdas

Tampereella

sulkee täten soitantoa rakastavan
yleisön ynnä kansakoulujen johto-
kuntien suosioon hyvän maineen saa-
neita ja useissa näyttelyissä palki-
tuita teoksiansa.

Huom.! Tukholman Taide- ja Teol-
lisuusnäyttelyssä v. 1897 palkittu kun-
niapalkinnolla. — Hintaluetteloja lä-
hetetään pyydettyä.

Osoite: Vellamonkatu 4, Tampere.
Telef. 7 25.

**SUOMEN VÄRIJÄ
VERNISSETEHTAAN
OSAKEYHTIÖ**
HELSINKI E-ESPLANAADIN
KATU 8
VIIPURI KATARJAN
KATU 4
TURKU ISO HÄMEEN
KATU 32
VÄREJÄ VERNISSOJA
KAIKKIA LAJIA
EDULLISIN OSTO-
PAIKKA JÄLLEEN
MYYJILLE

Julius Tallberg.

Varasto uudenaikaisia huonekaluheloja.

Kullatua KUPARIA, MESSINKIÄ, NIKKELIÄ y. m.

Eri malleja piirustusten mukaan toimitetaan mitä pikimmin Tehtaalta.

ERILAATUISIA HUONEKALUKKOJA.

Rokkolan hyväksi tunnetta PEILILASIA määrättyissä suuruuksissa suoraan tahtalta.



Wernikken

Laajennettavia Kirjakaappeja.

Ei koskaan liian isot,
ei koskaan liian pienet
aina tarpeeksi tilavat.

Nämät amerikalaiset Jhannel-Kirjakaapit ovat kokoonpannut yksineistä, jotka sovitetaan toistensa yläpuolelle, ja sivuille. Siten kasvaa kirjakaappi sitä mukaan kuin kirjavarasto. Ilmativiit lasiovet suojaavat kirjoja. Ylösnostettuina, liikkuvat ovet automaattisesti. Mainioimpia kirjakaappeja koteihin, kirjastoihin ja konttoreihin. Eri suuruuksia, tammesta ja mahongista aina varastossa.

C. Mannerheim'in Kontori, Helsingissä.

Hintaluetteloja ja prospektejä maksutta pyynnöstä.

Tapettia ja reunuksia
Suurin vararasto muodikkaita mallia.

Linoleumia.

Lappu ja Pinnkopaperia y. m.
Väriä ja Vernissoja, Siveltimiä y. m.
edullisimmin ja huokeimmin myy

Sanduddin

Tapettitehtaan

Osakeyhtiö

Grönqvistin talossa.

R. E. Westerlund

Pianomakasiini

Helsinki, P. Esplanadinkatu 7.
Puhel. 681.

Suurin Erikoisliike maassamme

Maaailman etevimpien tehtaitten jälleenmyyjä, joista mainittakoon

Steinway & Sohn,

Schiedmayer,

Rud. Ibach Sohn

y. m. y. m.

Helsingin Lasihio

suorittaa

Koriste- ja Himmeäksi tahkouksia

Deili-, Jkkuna- ja Ovilasia, Jkkunavarjostimia y. m.

HELSINGIN LASIHIO Dunavuorenkatu
N:o 14.

Kuvitettuja kataloogia ja hintaluetteloja toimitetaan pyynnöstä.

Tampereen Tapetti- tehdas Osakeyhtiö

Kotimaisten ja ulkomais-
ten taiteilijain laatimien

PALKITTUJEN

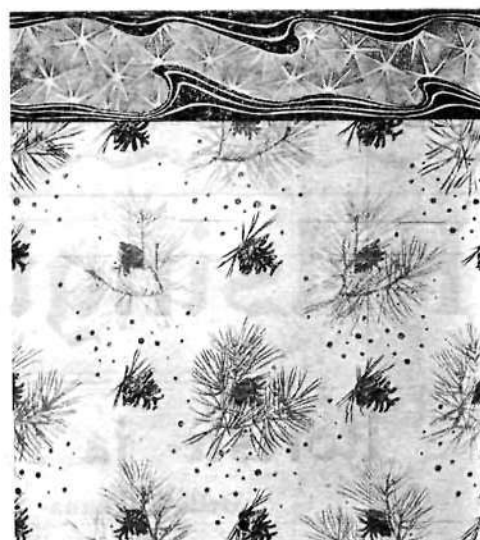
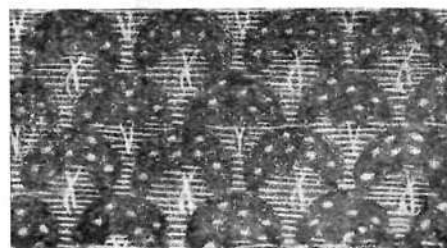
piirrustusten mukaan
tehtyjä

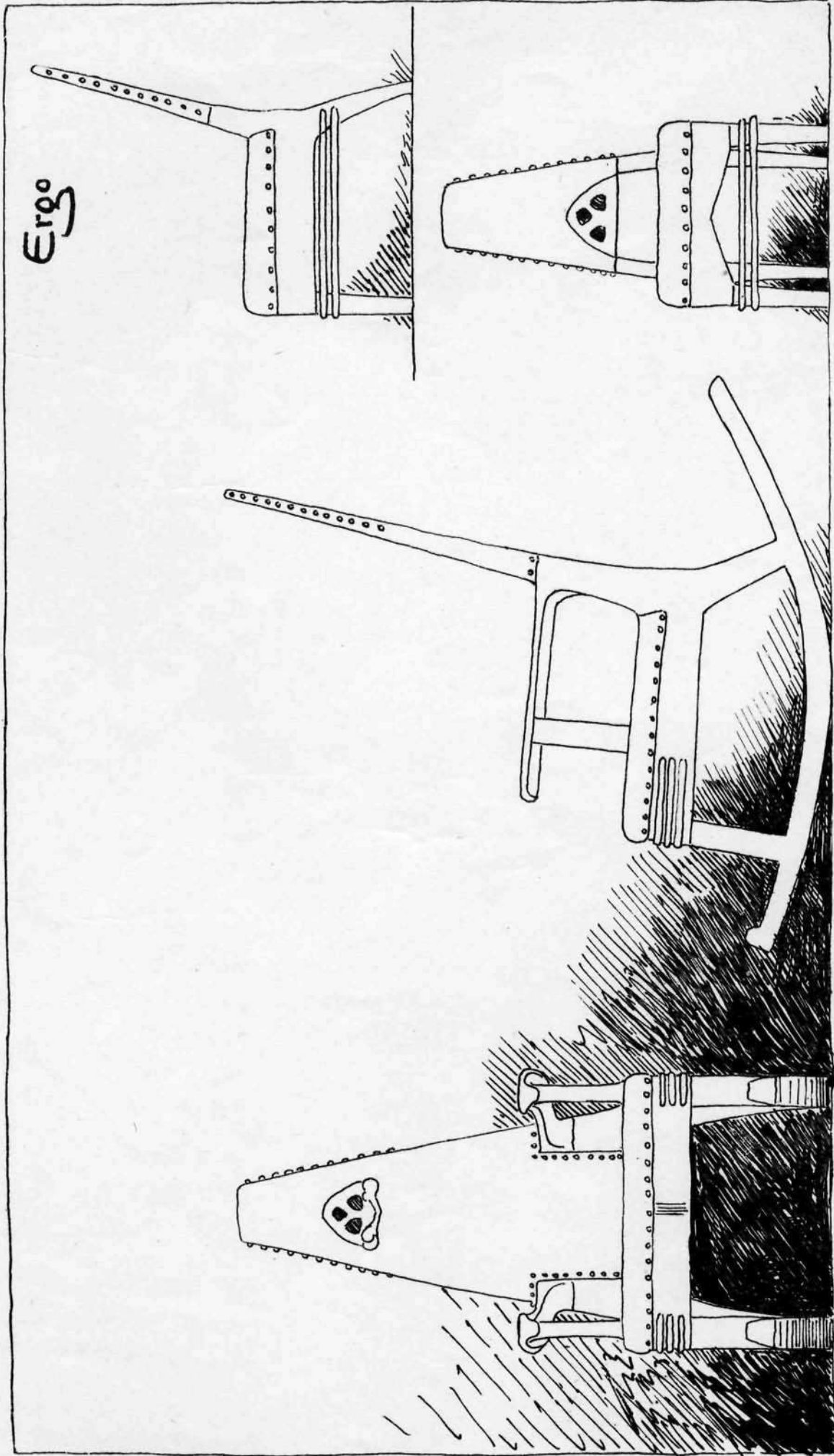
TAPETTEJA,

FRIISEJÄ

ja

REUNUKSIA



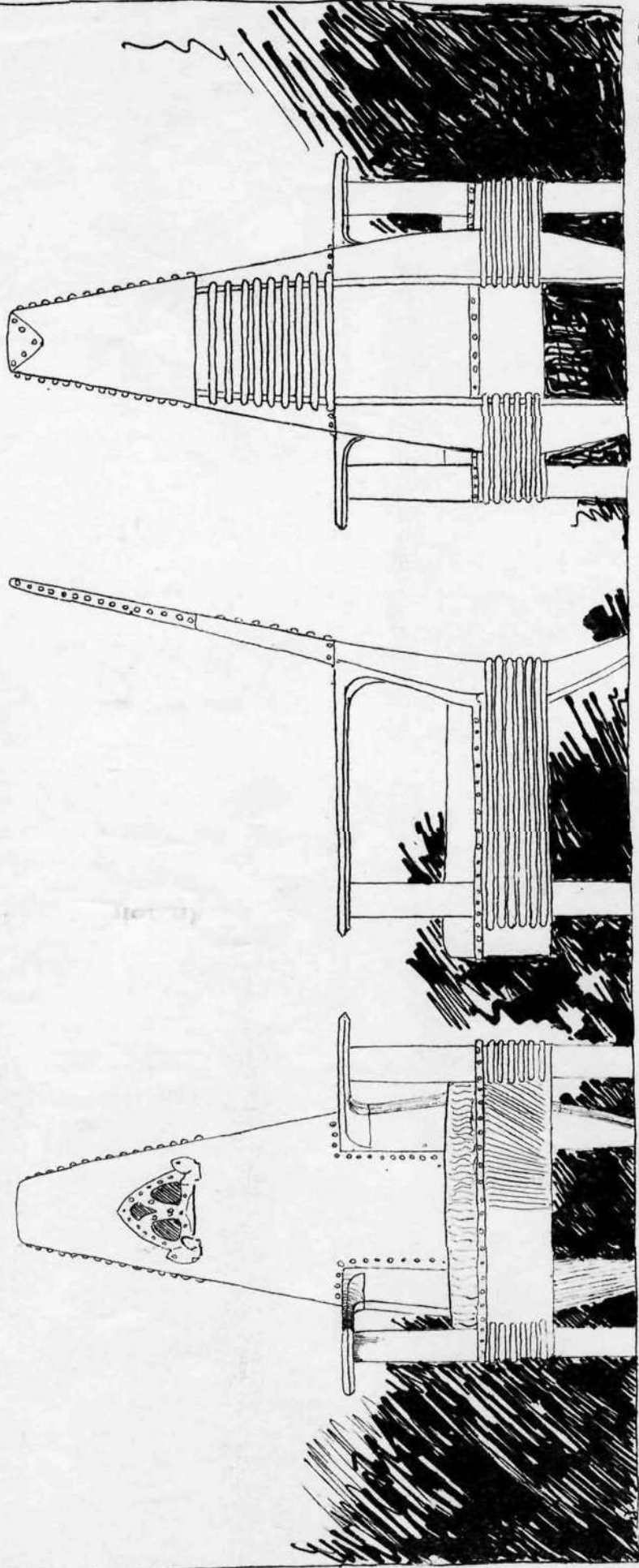


LUNASTETTU EHDOTUS ©
Arkkitehti ARMAS LINDGRÉN.

KOTITAIDE (A) III
HEINÄKUU 1902
Erikoislehti X ~

Suomen Yleisen Käsitöiden yhdistyksen huonekaluvaltuutus & Yksinkertaisen työhuoneen kalusto.

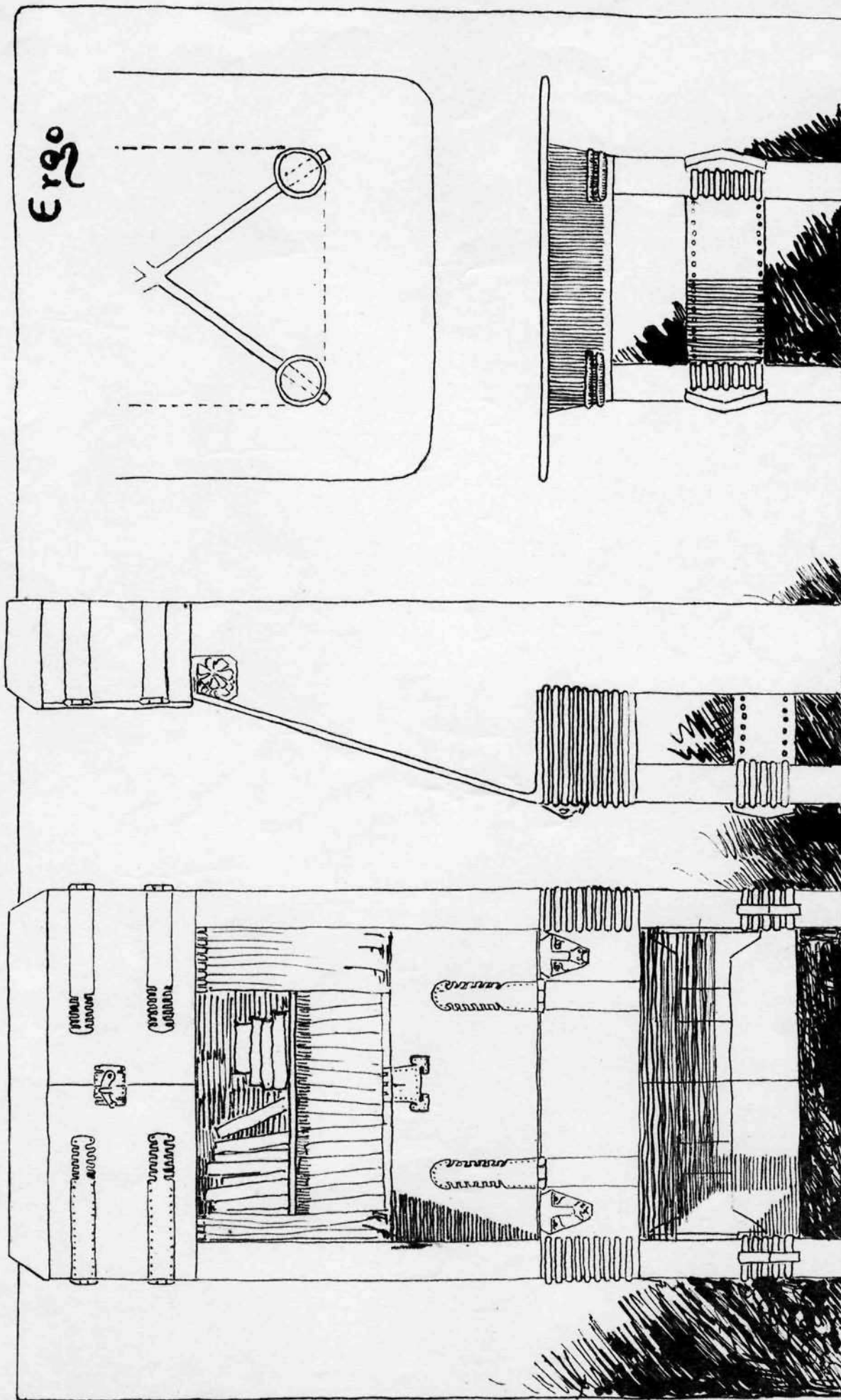
Ergo



LUNASTETTU EHDOTUS ©
Arkkitehti ARMAS LINDGRÉN.

KOTITAIDE (A) III
HEINÄKUU 1902
Erikoisliite XI ~

Suomen Yleisen Käsitteollisuusyhdistyksen huonekalukilpailu @ Yksinkertaisen työhuoneen kalusto.



LUNASTETTU EHDOTUS ©
Arkkitehti ARMAS LINDGRÉN.